

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

V.J. Goyarts

BEL/REE

Telefoonnummer +31631148575

vianne.goyarts@noord-holland.nl

1 | 5

Betreft: Afdoen motie 229 'Gaan voor Goud' inzake provinciale invulling Nationaal Strategisch Plan.

Verzenddatum

11 APR. 2023

Kenmerk

2003035/2003043

Geachte leden,

Uw kenmerk

x

In deze brief informeren wij u hoe motie 229 'Gaan voor GOUD' inzake het Nationaal Strategisch Plan (NSP) voor het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) van 14 november 2022 door ons is uitgewerkt.

In uw motie gaat u in op de aansluiting van het GLB-Nationaal Strategisch Plan op het provinciaal beleid en de gebiedsgerichte aanpak zoals deze vorm zal krijgen via het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). Daarnaast wordt in de motie ingegaan op de kansen die het NSP biedt om aan te sluiten op specifieke behoeften van landbouwers in Noord-Holland en op provinciale doelen.

U heeft ons verzocht om:

1. De komende tijd met betrokkenen het pakket van regelingen en interventies uit het GLB-NSP toe te spitsen op de situatie in Noord-Holland om hiermee de deelname van boeren aan de eco-regelingen en het ANLb te stimuleren en tegelijk bij te dragen aan de provinciale doelen voor een duurzame toekomst van de landbouw in Noord-Holland.
2. Begin volgend jaar een brede expertmeeting te organiseren met deelname van ondernemers en organisaties uit de sector w.o. mogelijke co-financiers en instituties die een rol spelen in de uitvoering van het GLB-NSP (zoals de Rijksdienst voor Ondernemend NL, RVO) om ideeën op te halen voor het provinciale plan.
3. In het provinciale plan extra aandacht te besteden aan voorlopers in de transitie waaronder biologische boeren en Caring Farmers die als voorbeeld kunnen dienen voor de vele boeren die ook bereid zijn verdere stappen te zetten naar duurzame landbouw.
4. Te onderzoeken of de aan te stellen erfcoaches een rol kunnen spelen in het stimuleren van deelname aan het GLB-NSP en of de

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

capaciteit voor advies en ondersteuning nog kan worden uitgebreid met middelen uit het GLB-NSP.

5. De plannen die voortkomen uit bovenstaande initiatieven mee te nemen in het Provinciaal Programma Landelijke Gebied en de gebiedsgerichte processen en op termijn een effectenrapportage te maken inzake bestede middelen.

In deze brief gaan we in op deze punten.

Ad 1: Toespitsen van het NSP op Noord-Holland en deelname ecoregeling en ANLb

Het NSP, waar Rijk en provincies gezamenlijk opdrachtgever van zijn, is de nationale invulling van het GLB. Het NSP GLB bestaat uit subsidieregelingen die worden uitgevoerd door de provincies, het Rijk en door Rijk en provincies samen. In de motie wordt gesproken van een provinciaal plan voor het NSP. Provincie Noord-Holland geeft via de subsidieregelingen uitvoering aan de doelen van het NSP. Het overleg met betrokkenen is daarbij gebruikelijk.

Wij geven uitvoering aan de productieve en niet-productieve investeringsregelingen van het NSP GLB. En aan de samenwerkingsregelingen LEADER (regionaal samenwerkingsverband gericht op brede plattelandsontwikkeling), integrale gebiedsontwikkeling en EIP (gericht op innovatie). Daarnaast komt er een provinciale regeling gericht op kennisverspreiding en informatie en geven wij uitvoering aan het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb).

Onze inzet van de subsidies richten wij op onze provinciale doelen voor de landbouw zoals die onder meer staan verwoord in de Voedselvisie 2020-2030, de uitvoeringsagenda Economie 2021-2023 en de landbouwopgaven die worden uitgewerkt in het PPLG.

Komende maanden wordt u geïnformeerd over de uitvoeringsregeling NSP GLB voor de subsidies en de eerste openstellingen van deze regeling voor o.a. het onderdeel LEADER.

Deelname ecoregeling

De ecoregeling wordt uitgevoerd door het Rijk en deelname is een individuele keuze van de landbouwer. Provinciale subsidieregelingen uit het NSP kunnen wel ondersteunend zijn aan de ecoregeling. Een concreet voorbeeld hiervan is de mogelijkheid tot het vergoeden van de aanleg van landschapselementen via de subsidieregeling niet-productieve investeringen voor landbouwbedrijven. Het jaarlijks beheer van houtige landschapselementen is één van de maatregelen van de ecoregeling.

Deelname ANLb

Deelname aan het Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb) is alleen mogelijk in de door provincie aangewezen leefgebieden en categorieën in het Natuurbeheerplan. Agrarische collectieven vragen de subsidie aan en organiseren het beheer met agrariërs. In het NSP GLB is het ANLb verbreed met klimaatmaatregelen. Ook is er extra budget voor de uitvoering van het Aanvalsplan Grutto. Hierdoor kan het areaal

landbouwgrond waar een ANLb pakket op ligt en het aantal deelnemende boeren de komende jaren groeien.

Bij het ANLb wordt er gewerkt aan het mogelijk maken van langjarige contracten (12 jaar). Dit biedt een langjarig perspectief aan de landbouwer en kan tevens het verdienmodel versterken. Deelname aan het ANLb kan hierdoor aantrekkelijker worden. Deze optie wordt in eerste instantie onderzocht voor weidevogelbeheer maar zou mogelijk breder ingezet kunnen worden.

Tenslotte kan de ANLb systematiek ook een rol spelen in het PPLG. Het ANLb bevat beheeractiviteiten die bij kunnen dragen aan de extensivering van de landbouw. Het PPLG kan mogelijkheden bieden om het ANLb breder in te zetten.

Ad 2: Expertmeeting

Op 25 januari 2023 is er een expertmeeting georganiseerd voor de commissie NLG over het NSP GLB. Naast een algemene toelichting op het NSP, met verdieping op de ecoregeling, hebben wij aan de hand van praktijkvoorbeelden stilgestaan bij de kansen en uitdagingen die het NSP biedt voor landbouwers in onze provincie. De input van de experts wordt meegenomen in de verdere uitwerking van subsidieregelingen van het NSP voor ons beleid.

Tijdens de expertmeeting lag de nadruk op de uitwerking van de ecoregeling op het boerenerf. De ecoregeling wordt de komende jaren verder uitgebreid met maatregelen en wordt daarmee een steeds belangrijker instrument. Tijdens de expertmeeting is dan ook stilgestaan bij de doorontwikkeling van de ecoregeling. De deelname van boeren aan de ecoregeling wordt landelijk gemonitord en geëvalueerd. Provincies zijn hier bij betrokken.

Tijdens de expertmeeting kwam ook het belang van samenwerking tussen landbouwers veelvuldig aan bod. Het ging hierbij om samenwerking tussen leeftijdsgeneraties en tussen sectoren. Voor jonge landbouwers zijn er diverse subsidieregelingen opgenomen in het NSP GLB. De subsidieregeling voor productieve investeringen voor jonge landbouwers wordt uitgevoerd door de provincie. Daarnaast kunnen jonge landbouwers gebruik maken van de subsidieregeling 'Samenwerking voor generatievernieuwing'. Met deze regeling, die wordt uitgevoerd door het Rijk, worden projecten gestimuleerd die bijdragen aan het aantrekken van jonge landbouwers om te kiezen voor het agrarisch ondernemerschap.

Naast de samenwerkingsregeling voor generatievernieuwing kent het NSP GLB diverse subsidieregelingen gericht op samenwerking op gebiedsniveau.

Op het gebied van grond gaan we verkennen of we de samenwerking tussen akkerbouw en veeteelt kunnen versterken om beide sectoren te helpen te kunnen voldoen aan (een hoger niveau) ecoregeling. Mogelijk biedt de subsidiemaatregel EIP (Europese Innovatie Partnerschap) hier kansen toe.

Ad 3: Extra aandacht voor voorlopers landbouwtransitie

De subsidieregelingen van het NSP zetten wij zo in dat zij bijdragen aan ons provinciaal beleid. In bijvoorbeeld het uitvoeringsprogramma van de Voedselvisie 2023-2024 gebruiken wij de subsidieregelingen van het NSP om de doelen van kringlooplandbouw (PPLG) te behalen. Het NSP maakt onderdeel uit van de instrumentenmix van het PPLG. De provinciale subsidieregelingen van het NSP zijn gericht op specifieke sectoren, gebieden of doelgroepen. Zo komen er openstellingen voor specifieke voorlopers of een samenwerkingsverband van voorlopers. We hebben praktijkvoorbeelden zoals de samenwerking van NLG - bollentelers (Natural Living Growth) en het project zoetwaterboeren. Vanuit de Voedselvisie is er experimenteerruimte voor voorlopers op agroforestry, strokenteelt, eiwittransitie en korte ketens.

Met het NSP GLB wil Nederland ook generiek inzetten op voorlopers, zoals een stapsgewijze groei van biologische landbouw tot 6% van het landbouwareaal in 2027. Het Rijk zet inmiddels in op 15% biologische landbouw in 2030. Het NSP GLB wordt in het Biologische Actieplan aangehaald als belangrijk instrument om biologische landbouw te stimuleren. Het GLB ondersteunt biologische landbouwers op verschillende wijze. Zo voldoen biologische boeren en boeren in omschakeling standaard aan de ecoregeling en krijgen daarbij uitbetaald op het niveau goud. Daarnaast krijgen biologische landbouwers bij de beoordeling van subsidieaanvragen voor productieve investeringen standaard een punt extra. Vanuit de provinciale Voedselvisie wordt tevens uitvoering gegeven aan M205-2022 'Motie Hernieuwde aandacht voor (meer) biologische landbouw'. In onze brief met kenmerk 1954992/1955001 hebben wij u over de afhandeling van deze motie geïnformeerd.

Ad 4: Rol voor erfcoaches

De erfcoaches zullen zich in eerste instantie richten op sociaal-economische begeleiding. Hierbij zullen zij een rol als coach of sparringpartner vervullen en zich niet zozeer richten op het geven van bedrijfsadvies. De aansluiting van de erfcoaches op het landbouwportaal wordt momenteel onderzocht. Dit is onderdeel van de uitwerking van uw motie 151 over erfcoaches.

Kennisverspreiding en informatie is een overkoepelend doel van het NSP. Er zal in het tweede kwartaal van 2023 een landelijke openstelling zijn voor kennisvouchers. De vouchers kunnen o.a. gebruikt worden voor bedrijfsadvies of het maken van een bedrijfsplan.

Ad 5: Aansluiting op het PPLG en effectrapportage

Het NSP ondersteunt onder meer het Provinciaal Programma Landelijke Gebied (PPLG). Het NSP biedt een set aan subsidieregelingen die ook ingezet kunnen worden voor de doelen van het PPLG. Het maakt onderdeel uit van de instrumentenkoffer. Projecten komen op deze wijze logischerwijs voort uit het PPLG, het NSP is geen eigenstandig beleidskader.

Bij het opstellen van het NSP GLB is rekening gehouden met de aansluiting op het PPLG. De subsidieregeling 'samenwerking voor integrale gebiedsontwikkeling' is daar een voorbeeld van. Via deze

regeling is het mogelijk om activiteiten ter voorbereiding van het opstellen van een gebiedsplan te subsidiëren maar ook de (meerjarige) uitvoering van een gebiedsplan. Rijksbudget dat via het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)-transitiefonds beschikbaar komt kan via deze regeling ingezet worden om doelen uit het PPLG te behalen.

Het NSP GLB kent een eigen monitorings- en evaluatieverplichting. Deze bestaat uit een zgn. Annual Performance Report (APR) en een evaluatieplan. Beide onderdelen worden met Rijk en provincies gezamenlijk opgepakt onder regie van de regieorganisatie GLB. Naast deze verplichte monitoring en evaluatie bestaat er aanvullende monitoring op nationaal niveau. Om monitoring en evaluatie van enerzijds het NSP en anderzijds het NPLG/PPLG zoveel mogelijk op elkaar te laten aansluiten vindt er afstemming plaats met Rijk en provincies.

Voor de effectrapportage van het PPLG zal dan ook gebruik worden gemaakt van de door de EU-verplichte gegevens in het kader van het GLB en de aanvullende nationale monitoring.

Tot slot

Met deze brief hebben wij u geïnformeerd over het NSP GLB en de samenhang met het PPLG. Daarnaast hebben wij een expertmeeting over het NSP GLB georganiseerd. Wij verzoeken u motie 229 als afgedaan te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

plv.

provinciesecretaris

R.A.

voorzitter

H.J. Schartman

C.J. Loggen